



**Република Србија**  
**АПЕЛАЦИОНИ**  
**СУД У БЕОГРАДУ**  
**Гж 1616/22**  
**13.9.2023. године**  
**Београд**

**У ИМЕ НАРОДА**

**АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ**, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Миленије Петричевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Биљана Селаковић, адвокат из Београда, Жарка Пуцара 19, са умешачем на страни тужиље ББ из ..., чији је пуномоћник Милинко Трифковић, адвокат из Београда, Призренска 5, против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Ружа Дамњановић, адвокат из Београда, Балканска 40/3, ради раскида уговора о доживотном издржавању, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 2772/18 од 19.6.2020. године, у седници већа одржаној дана 13.9.2023. године, донео је

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ** жалба тужене ВВ из ... као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 2772/18 од 19.6.2020. године у ставу првом и четвртом изреке.

**ОДБИЈА СЕ** захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

**Образложење**

Побијаном пресудом, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиље АА из ... па је уговор о доживотном издржавању, закључен и оверен дана 25.5.2002. године под бројем РЗ 926/2000 пред Четвртим општинским судом у Београду, између тужиље као примаоца издржавања и тужене ВВ из ..., као даваоца издржавања, раскинут у делу одредбе члана 2. став 2. уговора, чији је предмет располагања сувласнички удео тужиље од 1/2 идеалних делова на непокретностима које чине 2 вангрунтовне куће у истом дворишту и то: комфорна кућа од три собе, једног предсобља, једне кухиње, једног купатила, саграђене 1963. године и куће П + поткровље, која је одмах иза. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиље АА из ... у делу којим је тражила да се уговор о доживотном издржавању закључен и оверен дана 25.5.2000. године под бројем РЗ 926/2000 пред Четвртим општинским

судом у Београду, између тужиле и сада пок. ГГ као прималаца издржавања и тужене ВВ из ..., као даваоца издржавања, раскине у делу одредбе члана 2. став 2. чији је предмет располагања преостали сувласнички удео примаоца издржавања сада пок. ГГ од 1/2 идеалних делова на непокретностима које чине 2 вангрунтовне куће у истом дворишту и то: комфорна кућа од три собе, једног предсобља, једне кухиње, једног купатила, саграђене 1963. године и куће П + поткровље, која је одмах иза. Ставом трећим изреке утврђено је да је тужба повучена у делу захтева којим је тужила АА из ... тражила да се уговор о доживотном издржавању закључен и оверен дана 25.5.2000. године под бројем РЗ 926/2000 пред Четвртим општинским судом у Београду, између тужиле и сада пок. ГГ као прималаца издржавања и тужене ВВ из ..., као даваоца издржавања раскине у делу одредбе члана 2. став 1. уговора, чији је предмет располагања сувласнички удео од 1/4 дела сада пок. ГГ на непокретностима уписаним у ЗКУЛ... КО... и то кат. парцели бр. ... двориште површине 482 м<sup>2</sup>, кат. парцели бр. ... земљиште површине 346 м<sup>2</sup>, кући саграђеној на кат. парцели бр. ..., као и 1/8 идеалних делова наведених непокретности стечених по уговору о поклону овереном код Четвртог општинског суда у Београду под бројем Ов 13329/92 дана 13.9.1991. године. Ставом четвртим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена из свих законских разлога предвиђених одредбом члана 373. став 1. ЗПП, побијајући је у ставовима првом и четвртим изреке. Жалбене разлоге је образложила и жалбени предлог изнела. Трошкове другостепеног поступка је опредељено тражила.

Испитујући правилност побијане пресуде у оквиру законских овлашћења из одредбе члана 386. Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС”, бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да жалба тужене није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно наводима у жалби, није учињена ни битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, будући да су у пресуди дати разлози о свим битним чињеницама који произлазе из садржине изведених доказа, па се законитост и правилност побијане пресуде са сигурношћу могу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилци, њеном сада пок. супругу ГГ и његовој мајци и брату, као колонистима, додељена је 1945. године кућа са окућницом у ... у улици ..., сада улица ..., која се састојала од 3 собе, 2 кухиње, оставе и ходника. На наведеној непокретности тужила и њен сада пок. супруг били су сувласници са по 1/4 идеалних делова, а 1963. године заједно су саградили приземну кућу преко пута старе куће која им је додељена 1945. године, која се састојала од 2 собе, кухиње, ходника, купатила и оставе, као и кућу која је била подигнута само под кров. Обе куће саграђене су без грађевинске дозволе, при чему је за приземну кућу која је довршена и у којој живи тужила, поднет захтев за легализацију. Тужила и њен сада пок. супруг ГГ, као примаоци издржавања, закључили су са својом ћерком - туженом као даваоцем издржавања уговор о доживотном издржавању, који је оверен 25.5.2000. године под бројем РЗ 926/2000 код Четвртог општинског суда у Београду, а којим уговором се тужена обавезала да доживотно издржава примаоце издржавања, тако што ће

свакодневно пребивати у кући у којој исти живе, обављати све послове вођења домаћинства, припремати им храну која одговара њиховим годинама и здрављу, набављати све кућне потрепштине, одржавати чистоћу просторија, прати рубље, редовно их водити лекару или по потреби обезбедити кућну посету лекара и набављати им лекове, као и након смрти сахранити по народним обичајима. Прималац издржавања ГГ обавезао се да на име примљеног издржавања иза своје смрти остави туженој сувласнички удео од 1/4 дела непокретности уписаних у ЗКУЛ ... КО..., и то кат. Парцелу ...двориште површине 482 м<sup>2</sup>, кат. Парцелу ... земљиште површине 346 м<sup>2</sup>, кућу саграђену на кат. Парцели..., као и 1/8 делова свих поменутих непокретности примљених од брата ДД, по уговору о поклону овереном дана 13.9.1991. године под бројем Ов 13329/92 код Четвртог општинског суда у Београду, а који делови реално представљају један двособан и један једноособан стан у кући до улице. Такође, наведеним уговором о доживотном издржавању констатовано је да су примаоци издржавања заједнички власници две вангрунтовне куће у истом дворишту, и то комфорне куће, која се састоји од 3 собе, једног предсобља, једне кухиње, једног купатила, саграђене 1963. године и куће П + поткровље, а да се у дну дворишта одвојено од наведених зграда налази кућа ЂЂ, ћерке прималца издржавања, која није предмет уговора. Тужена је током трајања уговора живела у кући прималца издржавања, а повремено је одлазила код супруга у њихову кућу у ... У испуњавању уговорних обавеза помагали су јој син, снаја, ћерка, зет и супруг. Прималац издржавања ГГ преминуо је годину дана након закључења уговора, маја 2001. године, а тужена је наставила да испуњава уговорне обавезе према тужиљи, тако што је и даље живела у тужиљиној кући, водила послове домаћинства, старала се о тужиљи, припремала јој храну, вршила набавку кућних потрепштина, одржавала чистоћу у кући и око куће, тужиљу водила на редовне прегледе код лекара и набављала јој лекове. Међусобни односи парничних странака пореметили су се 2013. године, од када је тужиљина ћерка, а сестра тужене ЂЂ почела учестало да посећује мајку и да на њу врши притисак да раскине предметни уговор. Тужиља је почела агресивно и увредљиво да се понаша према туженој, због чега ју је тужена закључавала приликом краћих одласака из куће. Саопштила је туженој да од ње више ништа не тражи, да не жели да је види и захтевала да се уговор раскине. Након што је тужиља поднела тужбу августа 2014. године и тражила од тужене да јој се склони са очију изјавивши да ништа више не жели од ње, тужена се вратила код свог супруга и престала да испуњава своје уговорне обавезе.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања и примењујући законске одредбе чл. 194. и 201. Закона о наслеђивању-ЗОН, као и чл. 29, 171, 176. и 180. Породичног закона-ПЗ, првостепени суд је закључио да су међусобни односи парничних странака као уговорних страна поремећени до степена неподношљивости, да се сврха уговора не остварује, те да је основан тужбени захтев у погледу раскида уговора у делу којим је тужиља располагала својим уделом у заједничкој имовини.

Све битне чињенице за одлучивање у овој правној ствари првостепени суд је правилно и потпуно утврдио, на основу доказа које је правилно оценио, у смислу одредбе члана 8. ЗПП. Наводима у жалби тужене, правилност чињеничног утврђења првостепеног суда није доведена у сумњу.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је

правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиље. За своју одлуку навео је јасне, непротивречне и аргументоване разлоге, које у свему као правилне прихвата и овај суд, као другостепени.

Неосновано се наводима у жалби тужене побија првостепена пресуда којом је раскинут уговор о доживотном издржавању у делу којим је тужилца располагала својом имовином, указујући да имовина тужиље није опредељена према земљишнокњижним подацима, нити према обиму својине. Наиме, родитељи тужене су предметним уговором споразумно и заједнички располагали својим уделитема у целокупној имовини стеченој током трајања брака. У односу на имовину оца тужене, његовом смрћу наступиле су правне последице уговора о доживотном издржавању и право својине које је он имао на тој имовини, прешло је на тужену. Имајући у виду да уговором о доживотном издржавању примаоци издржавања нису определили сувласничке уделе у имовини стеченој радом у току трајања заједнице живота у браку, правилно је првостепени суд закључио, полазећи од претпоставке да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки, да је удео тужиље 1/2 идеалних делова, те да је основан њен захтев за раскид уговора у делу којим је она располагала својим уделом на непокретностима које чине две вангрунтовне куће у истом дворишту и то: комфорна кућа од три собе, једног предсобља, једне кухиње, једног купатила, саграђене 1963. године и куће II + поткровље, која је одмах иза. С тим у вези, неосновани су наводи жалбе да није идентификована непокретност која је предмет тужбеног захтева и да не садржи податке из земљишних књига, јер се ради о објектима који су изграђени без одобрења за градњу, што није била сметња да примаоци издржавања истима располажу уговором о доживотном издржавању, а околност да имовина тужиље није опредељена подацима из јавних књига, не може тужиљу лишити судске заштите у погледу захтева за раскид уговора. Исто тако, супротно наводима у жалби тужене да је тужилца свој удео у брачној теовини морала да утврди пре подношења тужбе у овој парници, првостепени суд је правилно кроз претходно питање решио њен удео у заједнички стеченој имовини са сада пок. ГГ, сагласно овлашћењу из одредбе члана 12. ЗПП.

Нису од утицаја на доношење другачије одлуке наводи жалбе којима тужена указује да је тужилца у корист тужене уговором о поклону располагала својим уделом у заједничкој имовини и то пре овере уговора о доживотном издржавању. Наиме, парнични поступак покреће се и води у складу са диспозицијом парничних странака, које су овлашћене да слободно располажу захтевима које су поставиле у току поступка, да се одрекну свог захтева, признају захтев супротне стране и да се поравнају и дужне су да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтеве и да предложе доказе којима се утврђују те чињенице, сагласно чл. 7. став 1. и 228. ЗПП. Осим тога, странка која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права (члан 231. став 2.), а странка која оспорава постојање неког права, сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право престало да постоји (став 3). Међутим, диспозиција парничних странака да покрећу, воде и окончавају парничне поступке није неограничена, јер су временски орочене фазе поступка у којима су парничне странке овлашћене да предузимају одређене доказне радње. Изношење чињеница потребних за образложење својих предлога, предлагање доказа којима се потврђују изнете чињенице и изјашњавање о наводима и понуђеним доказима противне странке врши се најкасније на припремном рочишту, односно на првом рочишту за главну расправу до када су

странке дужне да их изнесу, сагласно члану 308. ЗПП. На новој главној расправи, изношење нових чињеница и предлагање нових доказа о истом захтеву, може се учинити само ако странке учине вероватним да без своје кривице нису могли да их изнесу, односно предложе, односно ако подносилац жалбе није био странка или није имао положај странке (умешач) до укидања пресуде, осим ако законом није другачије прописано (члан 398. став 3.). С тим у вези, тужена је на новој главној расправи, на рочишту одржаном 12.3.2020. године, приликом саслушања у својству парничне странке истакла да јој је мајка – тужиља 1992. године поклонила своју посебну имовину и удео у имовини коју је стекла током брака са оцем тужене и на истом рочишту доставила уговор о поклону од 25.9.1992. године, оверен под бројем Ов 13549/92 код Четвртог општинског суда у Београду, којим је тужиља поклонила туженој свој сувласнички удео на кући додељеној 1945. године и новоизграђеној кући. Имајући у виду да је чињеницу да је тужиља располагала истом имовином уговором о поклону из 1992. године и уговором о доживотном издржавању из 2000. године у корист тужене, тужена изнела тек на новој главној расправи када је и доставила уговор о поклону, при чему није учинила вероватним да без своје кривице није могла да изнесе ту чињеницу и наведени доказ приложи у ранијој фази поступка, а нарочито имајући у виду да је тужену, која је била странка у поступку и пре укидања пресуде, заступало стручно лице, што искључује сваку могућност поучавања странке о коришћењу процесних права која јој стоје на располагању, тужена ове наводе не може са успехом истицати у жалби.

Приликом одлучивања о основаности жалбе, односно законитости и правилности првостепене пресуде, Апелациони суд у Београду је ценио и остале наводе које је тужена истицала у жалби, али како не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари, није их посебно образлагао сагласно члану 396. став 1. ЗПП.

На основу изложеног, Апелациони суд у Београду је одбио као неосновану жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду у ставу првом изреке, применом члана 390. ЗПП.

Потврђена је, на основу члана 401. тачка 2. ЗПП, и одлука о трошковима парничног поступка која је донета правилном применом одредбе чл. 153. ЗПП.

Како тужена није успела у жалбеном поступку, не припадају јој трошкови за састав жалбе, сагласно одредби чл. 153. и 165. ЗПП, па је одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија  
Снежана Живковић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Јасмина Ђокић